

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **L., V., D.**, IČO: X., občan M., zastúpený advokátom JUDr. L. C., H., X R., proti žalovanému: **M.M.**, M., X. T., IČO: X., zastúpený advokátom JUDr. M. T., ml., S., X. K., **o zaplatenie 900 eur s príslušenstvom**, vedenej Okresným súdom Revúca pod sp. zn. 6Cb/5/2012, na dovolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 43Cob/2/2013-168 z 28. februára 2013, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalovaného **o d m i e t a**.

Žalovaný **j e p o v i n n ý** nahradiť žalobcovi na účet právneho zástupcu trovy dovolacieho konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia vo výške 71,11 eur do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Revúca rozsudkom č. k. 6Cb/5/2012-142 z 05. 11. 2012 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 900 eur s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne z tejto sumy od 09. 08. 2009 do zaplatenia a priznal žalobcovi náhradu trov konania. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že predchádzajúci rozsudok súdu prvého stupňa zo dňa 17. 04. 2012, ktorým žalobu zamietol na odvolanie žalobcu odvolací súd zrušil a vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, ktorý rešpektujúc právne závery odvolacieho súdu zistil, že medzi žalovaným a žalobcom došlo na základe telefonického dohovoru k uzavretiu záväzkového vzťahu na základe, ktorého mal žalobca pre potreby žalovaného poskytnúť nafukovacie atrakcie. Poskytnutie atrakcií pre potreby miestnej časti T. vyplynulo z výpovedí svedkov a z dôkazu prehratím DVD. Ďalej konštatoval, že v danej veci ide o spor s cudzím prvkom v zmysle článku 2 ods. 1 Nariadenia Rady (ES) č. 44/2001 a čl. 5 ods. 1 písm. a/ je daná právomoc slovenského súdu. Aplikácia slovenského hmotného práva vyplýva z § 2 zákona č. 97/1967 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom v spojení so Zmluvou medzi Československou socialistickou republikou a Maďarskou ľudovou republikou o právnej pomoci a úprave právnych vzťahov v občianskych, rodinných a trestných veciach (Oznámenie 63/1990 Zb.) V prejednávanej veci bola zmluva uzavretá telefonicky medzi prítomnými, a preto sa spravuje slovenským právnym poriadkom. Podľa právneho názoru súdu išlo o nájomnú zmluvu, a to konkrétne o podnikateľský nájom hnuiteľných vecí podľa § 721 a nasl. Občianskeho zákonníka. Keďže zo strany žalovaného šlo o kultúrno - spoločenskú akciu pre bližšie neurčený počet osôb, predovšetkým miestnej časti T. súd mal za to, že právny vzťah je treba v ďalších náležitostiach v zmysle § 261 ods. 2 Obchodného zákonníka posudzovať podľa jeho ustanovení. Za dôveryhodné považoval tvrdenie žalobcu o okamžitej splatnosti ceny nájmu po skončení akcie 13. 06. 2009 a nakoľko výška úrokov nebola dohodnutá, priznal mu podľa § 365 a 369 ods. 1 Obchodného zákonníka zákonný úrok z omeškania podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. Úspešnému žalobcovi priznal náhradu trov konania v plnom rozsahu.

Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom č. k. 43Cob/2/2013-168 z 28. 02. 2013 na odvolanie žalovaného s poukázaním na ustanovenie § 219 O. s. p. potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa a žalovanému uložil nahradiť žalobcovi trovy odvolacieho konania. Zo spisu zistil, že predmetom sporu je úhrada ceny za prenájom atrakcií pre deti, ktoré žalobca ako zahraničná fyzická osoba podnikateľ poskytol na základe ústnej telefonickej objednávky Mgr. D., v tom čase primátora žalovaného M.M. dňa 13. 06. 2009. Žalobca tak ako vyplýva z vykonaných dôkazov nafukovacie atrakcie 13. 06. 2009 poskytol. Nesporné je, že oslavy, na ktoré žalobca atrakcie poskytol organizovala mestská časť patriaca pod žalovaného a nie Mgr. D. ako občan, preto aj faktúru vystavil žalobca na žalovaného a túto mu doručil, čo preukazuje pečiatka a podpis osoby, ktorá za žalovaného konala a faktúru prevzala. Ďalej konštatoval, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je vecne správne a s jeho odôvodnením sa v celom rozsahu stotožnil. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia uviedol, že vychádzajúc z princípu dvojinštančnosti občiansko-právneho konania posudzoval odvolací súd nielen správnosť zistenia skutkového stavu súdom prvého stupňa, ale aj ním vykonané právne posúdenie, ku ktorému na základe vykonaného dokazovania dospel. Ak odvolací súd dospel k iným právnym záverom, bol síce oprávnený postupovať podľa § 213 ods. 2 O. s. p., avšak rešpektujúc zásadu predvídateľnosti súdneho rozhodnutia, ktorá pred súdom prvého stupňa dodržaná nebola ako aj tá skutočnosť, aby pre niektorého z účastníkov nebolo takéto rozhodnutie prekvapivé a v záujme právnej istoty oboch účastníkov konania rozhodnutie okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Poučovacia povinnosť podľa § 213 O. s. p. má význam len vtedy, keď je potreba navrhnúť ďalšie dôkazy, čo v prejednávanej veci nebolo potrebné. Takýto postup odvolacieho súdu nemohol mať za následok porušenie práv účastníkov na spravodlivý proces, keďže pred okresným súdom mali účastníci konania možnosť navrhnúť ďalšie dôkazy na preukázanie tvrdení, ktoré by v spojení s už vykonaným dokazovaním okresného súdu mohlo eventuálne založiť aj iné rozhodnutie, pretože obaja účastníci konania mali právo vyjadriť sa k právnemu posúdeniu veci a k použitiu právneho predpisu, ktorý dovtedy súd neaplikoval. K nesprávnemu právnemu posúdeniu uviedol, že vznik záväzkového vzťahu medzi účastníkmi, ktorý nemusí byť pre poskytnutie takej služby ako je prenájom veci v písomnej forme, pretože žiadne ustanovenie zákona žalobcovi takúto povinnosť neukladá. Z dokazovania vyplýva, že atrakcie boli umiestnené na verejnom priestranstve mestskej štvrte B. pre účely ich využitia verejnosťou bez vyberania vstupného. Svedok C. potvrdil, že faktúra bola dôvodná a úhrada nebola vykonaná len pre nedostatok finančných prostriedkov. Umiestnenie atrakcií dohodol primátor mesta na verejnom

priestranstve a nie fyzická osoba, inak by bol dal atrakcie umiestniť na svojom súkromnom pozemku. Dohoda výšky ceny v sume 900 eur neprevyšovala sumu uvedenú v čl. XI. bod 4 zásad hospodárenia mesta, v ktorých má primátor mesta právomoci pri dispozícii s finančnými prostriedkami presne vymedzené. S výpoveďami svedkov korešponduje obsah námietok v podanom odpore proti platobnému rozkazu, v ktorom sa žalovaný nebránil tým, že pohľadávka nie je dôvodná ale tým, že nemá finančným odborom potvrdené jej zaevidovanie v účtovníctve a nemá vedomosť o dodávke. Zo strany žalovaného nebola výška fakturovanej sumy od jej prevzatia namietaná, pričom skutočnosť, že sa v účtovníctve žalovaného nenachádza, nemá na povinnosť ju uhradiť žiaden vplyv. K námietke dátumu vystavenia faktúry uviedol, že neskorším vystavením faktúry žalobca právo na zaplatenie dlžnej sumy nestratil len sa v jeho neprospech posunula lehota splatnosti dlžnej sumy. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. tak, že úspešnému žalobcovi priznal ich náhradu.

Rozsudok odvolacieho súdu nadobudol právoplatnosť 25. 03. 2013.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalovaný s poukázaním na existenciu dovolacieho dôvodu v zmysle ustanovení § 241 ods. 2 písm. a/, § 237 písm. f/ O. s. p. s odôvodnením, že postupom súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom. Tvrdil, že mu nebolo umožnené brániť sa proti právnemu názoru odvolacieho súdu vyslovenému v jeho predchádzajúcom zrušovacom uznesení, ktorým dal za pravdu žalobcovi a uznal jeho právny nárok. Má za to, že v konaní boli vyslovené dva diametrálne odlišné právne názory. V prvom rade išlo o názor prvostupňového súdu v prvotnom rozsudku, ktorým žalobu zamietol z dôvodu, že žalobca neunesol dôkazné bremeno. Prvý záver je teda v prospech žalovaného. Druhý záver vyplýva z rozhodnutia odvolacieho súdu vydaného po tom ako žalobca podal odvolanie a vyplýva z neho, že žalobca má právny nárok na zaplatenie žalovanej sumy. Druhý právny záver je tak v prospech žalobcu. Po tom ako odvolací súd zrušil prvostupňový rozsudok a vyslovil záver v prospech žalobcu, prvostupňový súd mohol rozhodnúť len s ohľadom na tento záver, nakoľko je právnym názorom vyššieho súdu viazaný. Vopred bolo zrejmé, že odvolací súd na odvolanie žalovaného potvrdí skôr vyslovený právny názor. Podľa žalovaného, ak odvolací súd nesúhlasil so skutkovými závermi prvostupňového súdu mal jeho rozhodnutie zmeniť a nie vysloviť právny záver a zrušiť ho. Týmto postupom odvolací súd odňal žalovanému možnosť preskúmať prostredníctvom opravných prostriedkov jeho rozhodnutie, ktoré je v neprospech žalovaného a nie je možné napadnúť ho prostredníctvom

dovolania. Pokiaľ je prvostupňový súd zo zákona viazaný rozhodnutím súdu vyššieho stupňa nemožno hovoriť o nezávislom opätovnom prejednaní veci na prvom stupni. Dovolateľ tvrdil, že odvolací súd po náležitom zistení skutkového stavu mal pôvodné rozhodnutie prvostupňového súdu zmeniť a nahradiť vlastným rozhodnutím, proti ktorému by bolo možné podať dovolanie. Odvolací súd v tejto veci odňal žalovanému možnosť domáhať sa preskúmania jeho rozhodnutia, ktoré obsahuje právny záver v neprospech žalovaného. Odvolací súd dospel k inému právnemu názoru ako súd prvého stupňa, preto mal rozsudok zmeniť tak ako to ustanovuje § 220 O. s. p. a nie ho zrušiť bez kumulatívneho splnenia dvoch podmienok uvedených v ustanovení § 221 ods. 1 písm. h/ O. s. p. Názor vyslovený odvolacím súdom, že nie je jeho povinnosťou pokiaľ sú na to splnené podmienky rozsudok zmeniť s poukázaním na zásadu predvídateľnosti rozhodovania súdov neobstojí. Žalovaný nemohol tiež vedieť aké dôkazy má predložiť na vyvrátenie nepreukázaných tvrdení žalobcu, a preto tvrdenie odvolacieho súdu, že žalovaný mal možnosť odvrátiť výsledný stav v opätovnom konaní na súde prvého stupňa odmieta. Z uvedených dôvodov navrhol napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a žalovanému priznať náhradu trov dovolacieho konania.

Žalobca vo vyjadrení k dovolaniu navrhol dovolanie ako neprípustné odmietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.), ktorý je zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 veta druhá O. s. p.) bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O. s. p.) najskôr skúmal, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom. V zmysle ustanovenia § 238 O. s. p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu vydanému v tejto procesnej forme je prípustné, ak je ním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej (§ 238 ods. 1 O. s. p.) alebo rozsudok odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O. s. p.) alebo rozsudok odvolacieho súdu, ktorým bol

potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu (§ 238 ods. 3 O. s. p.).

Dovoláním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu znaky vyššie uvedených rozhodnutí nemá. V prejednávanej veci odvolací súd potvrdil rozsudok Okresného súdu Revúca ako súdu prvého stupňa, pričom však vo výrokovej časti prípustnosť dovolania nevyslovil. Vzhľadom na uvedené je nepochybné, že dovolanie žalobcu v zmysle ustanovení § 238 ods. 1 až 3 O. s. p. prípustné nie je.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O. s. p. ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnúť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O. s. p. (či už to účastník namieta alebo nie) neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti rozsudku podľa § 238 O. s. p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O. s. p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku alebo uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia majúcich za následok tzv. zmätočnosť rozhodnutia. Ak je totiž konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O. s. p. možno dovoláním napadnúť aj rozhodnutia vo veciach, v ktorých je inak dovolanie z hľadiska § 238 O. s. p. vylúčené.

Dovolateľ vo svojom dovolaní namietol vadu konania podľa § 237 písm. f/ O. s. p., v zmysle ktorého dovolanie je prípustné, ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Dôvodom, zakladajúcim prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O. s. p., je vadný postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi odňala možnosť pred ním konať a uplatňovať procesné práva, ktoré sú mu priznané za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv a oprávnených záujmov. O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f/ O. s. p. významná ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva.

Vada konania v zmysle citovaného ustanovenia mala podľa tvrdenia žalobcu spočívať v tom, že odvolací súd predchádzajúcim rozhodnutím zrušil rozsudok súdu prvého stupňa bez toho, aby boli splnené procesné podmienky uvedené v ustanovení § 221 ods. 1 písm. h/ O. s. p., v dôsledku čoho nebolo dovolateľovi umožnené brániť sa proti právnemu názoru odvolacieho súdu, ktorý v zrušujúcom uznesení dal za pravdu žalobcovi a uznal jeho právny nárok.

Z uvedeného vyplýva, že dovolateľ namietal postup odvolacieho súdu, ktorý vyústil do vydania predchádzajúceho rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorým nesprávne zrušil rozsudok súdu prvého stupňa. Je tiež zrejmé, že uvedené rozhodnutie odvolacieho súdu nadobudlo právoplatnosť a nebolo napadnuté dovolaním z dôvodov, ktoré uvádza dovolateľ až v dovolaní proti predmetnému potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu.

Podľa názoru dovolacieho súdu, za postup odnímajúci účastníkovi možnosť konať pred súdom, nemožno považovať vydanie právoplatného rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorým bolo zrušené rozhodnutie súdu prvého stupňa, a to aj za predpokladu, že neboli splnené procesné predpoklady zrušenia rozhodnutia. Nemožno súhlasiť s dovolateľom, že mu týmto postupom bola odňatá možnosť preskúmať rozhodnutie prostredníctvom opravných prostriedkov. V zmysle citovaného ustanovenia § 236 O. s. p. a § 237 O. s. p. možno podať dovolanie aj proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci, kde je dovolanie v zmysle § 238 a 239 O. s. p. vylúčené. Žalovaný z dôvodov, ktoré uvádza v predmetnom dovolaní (§ 237 písm. f/ O. s. p.) nepodal dovolanie proti zrušujúcemu uzneseniu odvolacieho súdu, ktorého sa tieto dôvody týkajú, v dôsledku čoho rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť a jeho správnosť či nesprávnosť nemôže byť predmetom preskúmania v tomto dovolacom konaní.

Po preskúmaní napadnutého rozhodnutia ako aj konania, ktoré jeho vydaniu predchádzalo dovolací súd existenciu podmienky prípustnosti dovolania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. namietanej dovolateľom nezistil a z uvedených dôvodov dovolanie žalovaného podľa § 243b ods. 5 veta prvá v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. ako neprípustné odmietol.

O trovách dovolacieho konania rozhodol podľa § 243b ods. 5 veta prvá v spojení s § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O. s. p. a úspešnému žalobcovi priznal náhradu účelne vynaložených trov konania vo výške 71,11 eur. Trovy pozostávajú z odmeny advokáta

za jeden úkon právnej služby vo výške 51,45 eur podľa § 10 ods. 1, § 14 ods. 1 písm. b/ vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (písomné vyjadrenie k dovolaniu z 27. 05. 2013) a z paušálnej náhrady hotových výdavkov 7,81 eur podľa § 16 ods. 3 uvedenej vyhlášky. Advokátovi patrí odmena a náhrada zvýšená o daň z pridanej hodnoty vo výške 20 % v zmysle § 18 ods. 3 citovanej vyhlášky, čo predstavuje 11,85 eur. Za účelne vynaložené trovy nepovažoval dovolací súd odmenu advokáta za ďalší úkon právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom podľa § 14 ods. 1 písm. a/ citovanej vyhlášky), z dôvodu, že právne zastúpenie žalobcu prevzal už v konaní pred súdom prvého stupňa a žalobcu zastupoval aj v konaní pred odvolacím súdom.

Toto rozhodnutie prijal senát pomerom hlasov 3:0.

Poučenie: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave, 25. júna 2014

JUDr. Gabriela Mederová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Bc. Ingrid Habánová